

**ÇOCUĞUMUN GELİŞİM DÖNEMİ HAKKINDA
FARKINDALIĞIM VE ETKİLİ TUTUMLARIM
PARİS ORTAOKULU REHBERLİK SERVİSİ**

Burada Hangi Soruların Cevaplarını Bulacaksınız?

- Ergenlik dönemindeki çocuğumun doğal gelişim görevi nedir?
- Çocuğumun bu dönemde psikolojisi sebepsiz şekilde neden değişiyor?
- Çocuğumun hangi özellikleri ergenlik dönemine özgüdür?
- Ergenlik döneminde benim şikayetlerim neler olabilmektedir?
- Ergenlik döneminde çocuğumun şikayetleri neler olabilir?
- Ergenlik dönemindeki çocuğumla yaşadığım sorunları çözüme kavuşturmamda ipuçları var mı?

ERGENLİK DÖNEMİNDEKİ ÇOCUĞUMUN DOĞAL GELİŞİM GÖREVİ KİMLİK OLUŞUMUDUR...

Kimlik oluşumu şu sorulara cevap aranarak belirlenir:

- Ben kimim? (Kendimizi tanıma ve kendimize ilişkin kararları kapsar.)
- Benim için neler değerlidir? (Bireyin değerler sistemini kapsar.)
- Hayattan neler istiyorum? (Bireyin çeşitli istek ve ideallerini kapsar.)
- Bu sorulara verilecek cevaplar, bireyin kendisine ilişkin kararlarını, değerler sistemini ve ideallerini kapsar. Böylece kimlik ortaya çıkar.
- Eğer birey daha önceki gelişimsel dönemlerini sağlıklı bir biçimde atlattıysa ya da gerek ailevi gerekse sosyal ilişkilerindeki çatışmaları çözebildiyse sağlıklı bir kimlik oluşturur.

Çocuğumun bu dönemde psikolojisi sebepsiz şekilde neden değişiyor?

Çocukluk çağı olarak adlandırılan yaşlarda, sosyal toplum bilinci (süperego) gelişmemişken, ergenlik dönemine giren gençlerde toplumsal kabullenilme, bir grubun parçası olma (süperego ve ego) kavramları gelişir.

Vücut hormonlarından cinsiyet ile ilgili olan (sekonder cinsiyet hormonları) östrojen veya androjenlerin üretimi bu dönemde pik yaptığından ergen adayının psikolojisi sebepsiz değişimler gösterir.

Çocuğumun hangi özellikleri ergenlik dönemine özgüdür?

- **Kararsızlık:** Artık yaşamın kendilerine sunduğu seçeneklerin daha fazla farkında olan ergenler, neyi yapmak istedikleri konusunda kararsızlık sergileyebilirler
- **Görünen iki yüzlülük:** Ergenler, genellikle ideallerini ifade etmek ile bu idealleri gerçekleştirmek için gerekli fedakarlıklarda bulunmak arasındaki farkın bilincine varamazlar.

Çocuğumun hangi özellikleri ergenlik dönemine özgüdür?

- **Ben-merkezci düşünme:** Ergen sürekli olarak çevresindeki kişiler tarafından izlendiği düşüncesindedir.
- **Kişisel efsane (gerçekçi olmayan iyimserlik):** Ergenler kendilerini özel bireyler olarak görürler. Benzersiz deneyimlere sahip olduklarına ve tüm dünyayı yöneten kuralların kendileri için geçerli olmadığına inanırlar. Kazalar, hastalıklar gibi olumsuz yaşantıların kendilerine hiç ulaşmayacağını düşünürler.

Çocuğumun hangi özellikleri ergenlik dönemine özgüdür?

- **Devamlı aynaya bakma:** Ergenlikle birlikte insan bedeninde önemli değişiklikler olur. Ergen, bedeninde meydana gelen bu hızlı değişimi aynı hızla kabullenemez. Ayna karşındaki ergen bu dönüşümü yakalamaya, aynada gördüğünü “kendisi” olarak kabullenmeye çalışmaktadır.
- **Arkadaşlıkları önem kazanır:** Akran grubu ergene kişinin kendisini test etmesini, denemesini ve sorunlarla başa çıkmasını öğretir, kendini kanıtlama zemini olarak işlev görür. Böylelikle akran grubu gencin sosyal öğrenme deneyimlerini artırır.

Ergenlik döneminde benim şikayetlerim neler olabilmektedir?

Son derece asi ve hırçın olmaya başladı. Başına buyruk olmak istiyor. Dayak,kötü söz,tatlı söz hiçbiri sonuç vermiyor. Bir psikologla mı görüşmeliyim?

Ders çalışmıyor, sorumluluk duygusu yok.

Kardeşlerini kızdırmaktan zevk alıyor.

Okuduğunu anlamıyor gibi, durgunlaştı, dalgınlaştı.

Çabuk karamsarlığa düşüyor, olur olmaz her şeye ağlıyor. evde huzursuz dışarıda sıkılgan.

Aşırı süsleniyor. Siz bana karışmazsınız diyor. Babasından çekindiği için dolambaçlı yollara sapıyor.

Okula gitmemiş. Arkadaşlarıyla gezmiş. Sorunca yalan söyledi. Bu davranışı bizi çok şaşırttı.

Banyoya sokamıyoruz. Ellerini bile yıkatabilmeyiz. Saçını kestiremiyoruz

Büyüklerin anlayışsızlığı ve baskısı, onur kırıcı davranışlar sonrasında çocuk yerine konmak, ana-babaya karşılık verememek

Kendine güven duymamak, Arkadaş edinmede güçlük, Kız-erkek arkadaşlığının olmaması, Yeni tanıştıkları insanlarla rahat konuşamamak

Ana-babanın arkadaş seçimlerine karışmaları

Kız erkek arkadaşlığının aile ve çevre tarafından anlaşılmaması ve karşı çıkılması

Cinsel sorunlarını aile üyeleriyle konuşamamak

Ölüm korkusu ve dini konulara aşırı eğilim

Dikkati toplayamamak, Ders çalışırken zamanını iyi değerlendirememek

Ergenlik döneminde çocuğumun şikayetleri neler olabilir?

Ergenlik dönemindeki çocuğumla yaşadığım sorunları çözümüne kavuşturmamda ipuçları

- **Sorumluluk kazanabilmesi ve olumlu aile havası için**; Ergenin davranışlarına rehberlik edecek değerleri kazanması ve sosyal yönden sorumluluklarını öğrenmesi konusunda yardıma gereksinimi vardır. Bu gereksinimi karşılayan ve ergenin yaşamında etkili olan toplumsal kurum, ailedir.
- Aile yuvasının havası ve ortamı, aile bireyleri arasındaki ilişkiden doğar. Ama baba ile çocuk arasındaki belli başlı ilişkiler, güçlünün tutumuyla gücün yani otoritelerin türünü ve bunların ergen üzerindeki etkisi ile gencin bunu algılayışını belirler.
- Ergene karşı yetişkinin baskı ve yasaklara dayanan disiplin anlayışı, olumlu ve yapıcı olması gereken bu evreyi çatışmalarla dolu olumsuz bir döneme dönüştürebilir. Anlaşılır ve tutarlı tepkilerin birikimi, hangi davranışın sonuçlarının ne olacağını belirlemiştir.

Ergenlik dönemindeki çocuğumla yaşadığım sorunları çözüme kavuşturmamda ipuçları

- ▶ Sizlere olan güveniyle birlikte özgüvenini arttırabilmeniz için; Aynı zamanda anne-babanın en yetişkinin güvenini kazanmaya, kendine güvenilen bir insan olmaya ihtiyaç duyar. Kendisine güven duyulmaması onda kaygı yaratır.
- ▶ Ergenlik döneminin temel özelliklerinden biri olan güvensizlik, ergenin atılgan, gösterişçi ya da çekingen bir birey olmasına sebep olabilir.
- ▶ Bu dönemde okul başarılarında düşme olabilir.
- ▶ Ergene karşı yetişkinin baskı ve yasaklara dayanan disiplin anlayışı, olumlu ve yapıcı olması gereken bu evreyi, çatışmalarla dolu, olumsuz bir döneme dönüştürebilir.
- ▶ Genç, ana-babasına güven duyduğu ölçüde, sorunlarına onları da ortak eder ve böylelikle çözümü kolaylaştırmış olur.

Ergenlik dönemindeki çocuğumla yaşadığım sorunları çözüme kavuşturmamda ipuçları

- **Görüş ve düşüncelerini gerçekten önemseyin:** Ergenin görüş ve düşüncelerini hiçbir zaman bir tebessüm, ya da alaylı bir gülüşme ile karşılanmamalı, ya da kendisine "Bu konular hakkında sen ne bilirsin ki?", "Onları düşünebilmek için daha çok küçüksün!" gibi sözler söylenmemelidir.
- Eğer ergen, evde kendi gücünü kanıtlayacak bir girişimde bulunmuşsa, bu faaliyetini sürdürebilmesi için kendisine cesaret verilmelidir. Ergenin ilk girişimleri uygunsuz ve başarısız bile olsa, tavır değişmemelidir. Bu işlemde ana-babanın sabrı gerekebilir.

Ergenlik dönemindeki çocuğumla yaşadığım sorunları çözüme kavuşturmamda ipuçları

Yaşadığı dönemin geçici olduğunu aklınızdan çıkarmayın bunun için: öncelikle bu evrenin, gelişim gereği, geçici bir bunalım dönemi olduğunu bilincinde olmalısınız. Ayrıca anne-babalar olarak objektif, dengeli, sabırlı ve kuvvetli olmaya özen göstermelisiniz.

Kısaca, kuşaklar arası çatışmaları ortadan kaldırmak için, yetişkinlerle ergenler arasında dengeli ve düzenli bir iletişim kurarak diyalogu gerçekleştirmek ve ortak değerler oluşturmak, en akıllı çözüm yolu olmaktadır.

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- https://kocasinanram.meb.k12.tr/dosyalar/listele_dosya_1736784_Yararlan%C4%B1labilecek%20Dok%C3%BCmanlar-RPDH%20B%C3%B6l%C3%BCm%C3%BC
- http://adaram.meb.k12.tr/icerikler/sunular-ogrenci-veli-ogretmen_5558103.html
- <http://ibrahimturhanmtal.meb.k12.tr/tema/icerikdetay.php?KATEGORIN O=4224911>

**ÇOCUĞUNUZUN ÇOK YÖNLÜ
GELİŞİMİNE ATTIĞINIZ KÜÇÜK
ADIMLARIN
GELECEKTEKİ BÜYÜK
ETKİLERİNİ GÖRMENİZ
DİLEĞİYLE...**